Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS INFORMATIE

TER BESLISSING

Datum
27 maart 2023

Onze referentie
RWS2023/9005

Opgesteld door
RWS Bestuursstaf

31 maart 2023

Aan Minister van Infrastructuur en Waterstaat
Van DG Rijkswaterstaat

nota

Rapportage Rijkswegennet T3 2022

Aanleiding

Met genoegen bied ik u de derde Rapportage Rijkswegennet van 2022 aan. Deze Rapportage bevat de jaarcijfers van januari 2022 tot en met december 2022 over het gebruik van het hoofdwegennet, de filezwaarte, de filetop-10 en het reistijdverlies.

Verder worden in de rapportage de belangrijke (geplande) wegwerkzaamheden en openstellingen van 2022 vermeld. Elke rapportage bevat specifieke thema's. Dit keer betreft het de volgende onderwerpen: COVID-19 in relatie tot het Rijkswegennet en gebruikerstevredenheidonderzoeken onder automobilisten en vrachtwagenchauffeurs.

Geadviseerd besluit

Toezenden van de rapportage aan de Tweede Kamer, gebruikmakend van de bijgevoegde brief.

Kernpunten

Sinds 2012 rapporteert Rijkswaterstaat onder andere over de doorstroming op het Rijkswegennet. De frequentie van de rapportage wordt per 2023 teruggebracht naar een jaarlijkse rapportage, omdat de wijzigingen gedurende het jaar beperkt zijn. Dit betekent dat voorliggende rapportage (over 2022) de enige Rapportage Rijkswegennet is dat dit jaar naar de Kamer wordt gestuurd. De volgende Rapportage Rijkswegennet, over 2023, zal in maart volgend jaar aan de kamer worden aangeboden. Een jaarlijkse rapportage voldoet aan de verwachtingen en biedt het vereiste inzicht. Deze rapporten worden extern gepubliceerd en ter informatie aan de Tweede Kamer gestuurd. De rapportage geeft feitelijke informatie en heeft niet tot doel om politieke of bestuurlijke vraagstukken aan te kaarten.

De belangrijkste inhoudelijke bevindingen van deze rapportage

Sinds het loslaten van de coronamaatregelen is het een stuk drukker op de weg. Dit is zowel terug te zien in de afgelegde kilometers door voertuigen, files en reistijdverlies. Opvallend daarbij is dat het aandeel files als gevolg van werkzaamheden hoger is dan het gemiddelde van de jaren 2017 t/m 2019 (voor corona). De relatief hoge hoeveelheid files als gevolg van werkzaamheden wordt

mede veroorzaakt door de instandhoudingsopgave en het achterstallig onderhoud waar Rijkswaterstaat voor staat, waarbij in het bijzonder onderhoud aan bruggen leidt tot vertragingen.

Ten opzichte van 2021:

- is het aantal voertuigkilometers dat in een jaar op het rijkswegennet is afgelegd met 5,9 procent toegenomen tot 67,4 miljard voertuigkilometers.

- is de jaarfilezwaarte toegenomen met 84 procent naar 14,3 miljoen kilometerminuten. De grootste file-oorzaak zijn de reguliere spitsfiles (hoge intensiteit), gevolgd door incidentele files (ongevallen en incidenten).

- is het aandeel files door werkzaamheden gedaald tot 4,8 procent. Het aandeel files door aanleg en gepland onderhoud blijft daarmee onder de norm van 10 procent van het totaal aan files, zoals afgesproken met de Tweede Kamer. Echter, het werkelijke aantal kilometer file (uitgedrukt in minuten) als gevolg van aanleg en gepland onderhoud is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren: 443 duizend kilometerminuten in de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022, ten opzichte van gemiddeld 415 duizend kilometerminuten per jaar over 2017 tot en met 2019.

- is het aantal uren dat alle weggebruikers gezamenlijk *extra* hebben moeten reizen, onder andere doordat ze in de file stonden, toegenomen met 116,8 procent. Hiermee komt het reistijdverlies op 58,1 miljoen uur op jaarbasis. Reistijdverlies treedt op wanneer de weggebruiker niet de referentiesnelheid van 100 kilometer per uur kan rijden.

- is het totale economische reistijdverlies op jaarbasis toegenomen met 226 procent. De economische reistijdverliezen worden bepaald aan de hand van omvang en samenstelling (vracht, woon-werk, zakelijk en overige verplaatsingsmotieven) van files. Het grootste economische reistijdverlies wordt gemeten op het traject A2 tussen knooppunt Deil en knooppunt Empel.

- zijn er twee nieuwe locaties in de filetop-10. Dit betreffen de A16 Breda - Rotterdam bij het knooppunt Terbregseplein/Rotterdam-Prins Alexander (positie 2) en de A15 Ridderkerk – Gorinchem tussen Sliedrecht-West en Sliedrecht-Oost (positie 10). De A20 bij Rotterdam tussen Schiebroek en Crooswijk blijft onveranderd de filetop-10 aanvoeren. De files op de A27 Utrecht – Gorinchem tussen Lexmond en Noordeloos en Nieuwerkerk aan den IJssel en tussen Rotterdam-Crooswijk en Rotterdam-Schiebroek komen niet meer voor in de filetop 10.

Politieke context
De rapportage is ontstaan uit de behoefte (van onder andere de Tweede Kamer en de media) aan feitelijke informatie van relevante gegevens betreffende de doorstroming op het rijkswegennet, over een langere periode. Gebleken is dat deze rapportage inderdaad in die behoefte voorziet. De frequentie van de rapportage wordt per 2023 teruggebracht naar een jaarlijkse rapportage. Dit is besproken met de betrokken beleidsmedewerkers.

Krachtenveld, afstemming, financiële en juridische implicaties, communicatie

Naast Rijkswaterstaat publiceert de ANWB ieder jaar filecijfers en een filetop-10. Deze cijfers komen niet volledig met elkaar overeen, onder andere doordat de ANWB het gehele jaar gebruik maakt van Floating Car Data, en Rijkswaterstaat sinds het tweede kwartaal van 2022. Daarnaast verschillen de gebruikte algoritmes ook en beperkt de ANWB zich niet enkel tot wegen in het beheer bij het Rijk.

De rapportage is opgesteld door RWS en afgestemd met DGMo. Er zijn geen financiële en juridische implicaties. De rapportage wordt zoals gebruikelijk gepubliceerd op rijksoverheid.nl en indien gevraagd aangeboden aan media om ontwikkelingen te duiden.

Datum
27 maart 2023

Onze referentie
RWS2023/9005

Bijlage(n)
2

Aan
Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Van
DG Rijkswaterstaat

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Rapportage Rijkswegennet T3 2022	
2	Kamerbrief Rapportage Rijkswegennet T3 2022	